

ÅLESUND KOMMUNE
Postboks 1521

6025 ÅLESUND

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 06/05167-316

20.01.2025

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2024/232 - Katavågen i Ålesund kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Ålesund kommune:

- **Katavågen** våg i sjø

Kommunen har vedtaksrett for adressenavnet som i dag har skrivemåten *Katevågen* og brunavnet som i dag har skrivemåten *Katevågrua*. Skrivemåten av disse navnene skal følge den skrivemåten som er vedtatt for primærnavnet. Brunavnet bør skrives *Katavågrua* i samsvar med vedtak 13.05.2024, der det ble fastslått at navneleddet *-bru/-bro* skal skrives *-bro* i de mest sentrale delene av kommunen.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i brev datert 29.04.2024 i forbindelse med fastsetting av *-bro/-bru* som sisteledd i Ålesund kommune. Navnet hadde flere godkjente skrivemåter i offentlig bruk. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipp for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

■ www.kartverket.no

Hørings svar

Kartverket sendte saken til kunngjøring i Ålesund kommune i brev datert 10.09.2024, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 06.11.2024 sendte kommunen de lokale uttalelsene til Språkrådet. Kommunen mottok innspill fra Nørvøy, Nørvasund og Hatlane kommunedelsutvalg, og sendte i tillegg en egen uttalelse.

Nørvøy, Nørvasund og Hatlane kommunedelsutvalg skriver at de «finner det mest naturlig å bruke Katavågen. Flere av utvalgets medlemmer understreket at de i alle år konsekvent har brukt Katavågen - i alle sammenhenger». Ålesund kommune skriver at de «følger kommunedelsutvalget sin tilrådning om at Katavågen er den riktige skrivemåten».

Uttale og skriftradisjon

SSR og Norgeskart har skrivemåten *Katavågen* (våg i sjø), *Katevågen* (adressenavn) og *Katevågbrua* (bru). Økonomisk kartverk har *Katavågen*.

Den lokale uttalen er med *a*: /Katavågjinj/ ifølge opplysning i stedsnavninnsamlinga etter Johan Krogsæter 1988. Kommunedelsutvalget skriver også at de bruker *Katavågen* og viser til Krogsæters innsamling.

Språkrådets tilrådning

Språkrådet skriver i brev datert 16.01.2025:

«Me tilrår at namnet på den vågen det er tale om i denne saka, blir skrive **Katavågen** i offentlig samanheng. Når det gjeld bruken av *a*-fuge, syner me til andre avsnittet i punkt 6 i *Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn*. Der står det blant anna: «Ein skal som hovudregel nytte den samansetjingsmåten som samsvarar med den nedervde lokale uttalen.» Det aktuelle vegnamnet på staden bør òg skrivast **Katavågen**, og det bør vedtakast at namnet på den brua som går over vågmunninga, skal skrivast **Katavågbroa**. Når det gjeld valet mellom skrivemåtane *-broa* og *-brua*, syner me til det at det den 13. mai i fjor vart vedteke at skrivemåten *-broa* skal nyttast i offisielle brunamnformer i dei mest sentrale delane av kommunen».

Kartverkets vurdering

Alle opplysningene vi har fått inn, taler for skrivemåten *Katavågen* med *a*. For det første er denne skrivemåten i samsvar med den nedarvede lokale uttalen /Katavågjinj/, jf. opplysning i Johan Krogsæters stedsnavninnsamling (1988). Kommunedelsutvalget skriver at de bruker *Katavågen*, og vi forstår det slik at dette er den lokale uttalen i dag også. Nedarvet lokal uttale skal være et viktig moment i vurderingen, jf. § 4 i stedsnavnloven. Skrivemåten *Katavågen* er dessuten ønsket lokalt, og Språkrådet tilrår også *Katavågen*.

Kartverket vedtar skrivemåten **Katavågen** i samsvar med nedarvet lokal uttale, de lokale ønskene og Språkrådets tilrådning.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i lokalavis og på nettsidene sine.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når samme navn er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt. I dette tilfellet gjelder det adressenavnet som nå har skrivemåten **Katevågen** og brunavnet som nå har skrivemåten **Katevågbrua**. Vi understreker at brunavnet bør skrives **Katavågbroa** i samsvar med vedtak 13.05.2024, der det ble fastslått at navneleddet *-bru/-bro* skal skrives *-bro* i de mest sentrale delene av kommunen.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
 [Forskrift om stadnamn](#)
 [Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonssjef

Helle Janss Haugli
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi: SPRÅKRÅDET

Vedlegg: Språkrådets tilråding